

הזדמנות כפולה - הכשרת מתמחים ושיפור בטיחות הטיפול בגיל השלישי

ד"ר ליאת אטשטיין, ד"ר נטלי ג'וליאן; ד"ר שני רות פרוינד; ד"ר נאהד ורור; ד"ר איריס קריף גיל; ד"ר גיל בארי

שיטות:

דיווח נתונים של 315 מטופלים/ות מעל גיל 75 עם מעל 8 תרופות שעברו ייעוץ תרופתי במסגרת התוכנית ע"י מתמחים ברפואת משפחה.

טרם התחלת ההתערבות בוצעה הכשרה ייעודית לכל המתמחים ע"י הרוקחים הקליניים שכללה התייחסות לזיהוי תרופות בסיכון וביצוע סקירה תרופתית מובנית. לכל מתמחה שו"ר רוקח/ת קלינית אשר ליווה את התהליך ונתן ליווי מקצועי בעת הסקירה וחיזוק העקרונות של שימוש מושכל ובטוח בתרופות.

רקע:

אוכלוסיית ישראל מזדקנת, ובני 65 ומעלה מהווים כ-10% מהאוכלוסייה. צריכת התרופות עולה עם העלייה בגיל. קשישים רבים מטופלים בריבוי תרופות בשל תחלואה כרונית מרובה, אך טיפול תרופתי שאינו מותאם עלול להביא לתופעות לוואי, אינטראקציות תרופתיות, אשפוזים ופגיעה בתפקוד.

במקביל, תקופת ההתמחות ברפואת המשפחה היא חלון הזדמנויות לעיצוב דפוסי חשיבה קליניים והרגלי רישום תרופות.

תוכנית "ריבוי תרופות בקשישים" במחוז נועדה לטייב את משלב הטיפול התרופתי ולשלב חשיבה פרמקולוגית-קלינית ע"י רופא משפחה, גריאטר ו/או רוקח קליני. השנה שולבו מתמחים ברפואת משפחה בתוכנית כחלק מהכשרתם וכאמצעי לשיפור איכות ובטיחות הטיפול.

ממצאים:

המתמחים ביצעו 315 ייעוצי ריבוי תרופות, זוהו מגוון המלצות חוזרות, ביניהן טיפול כפול בעיקר בנזודיאזפינים, מינונים לא מותאמים לגיל/תפקוד כליתי, אינטראקציות תרופתיות ועוד. המתמחים דיווחו על עלייה משמעותית ביכולת ניתוח משטר טיפול תרופתי ובהבנה פרמקולוגית.

מטרות:

- להטמיע מיומנויות ליבה בהתמחות באשר לרישום מושכל של תרופות.
- לייסד מודל ארגוני להכשרת מתמחים בתחום סקירת תרופות בגיל השלישי.
- לשפר את בטיחות הטיפול במטופלים, הפחתת אינטראקציות תרופתיות וכפילויות טיפוליות, צמצום שימוש בתרופות בעלות סיכון גבוה.
- להוריד עומס מעבודת הרופאים/ות בקהילה וחסכון במשאבים.

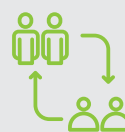
מסקנות והמלצות:

שילוב מתמחים ברפואת משפחה בתהליך סקירה תרופתית לקשישים הוא מודל יעיל המייצר ערך רב:

התוכנית הינה פתרון מובנה מתוך משאבים קיימים, בר הטמעה בצורה פשוטה וניתן להרחבה ברמה ארצית.

העמקת ההכשרה הקלינית של מתמחים וחינוך רפואי מיטבי.

שיפור בטיחות הטיפול וטיפול מושכל במטופלים מבוגרים עם ריבוי תרופות.

